

Opinia w zakresie projektu uchwały w sprawie podjęcia działań związanych z opracowaniem programu profilaktyki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji medycznej seniorów.

Przedstawiony projekt uchwały w sprawie podjęcia działań związanych z opracowaniem programu polityki zdrowotnej budzi poważne wątpliwości w zakresie poprawności formalno – prawnej.

Zaproponowany w podstawie prawnej przepis może stanowić jedynie podstawę powołania gminnej rady seniorów.

Podstawą prawną uchwały teoretycznie mógłby być art. 18 ust. 1 ewentualnie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym („stanowienie o kierunkach działania wójta) w związku z art. 48a ust. 1 (programy zdrowotne) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn: Dz.U. 2022 poz. 2561 z późn.zm.).

Jednakże działania rad zobowiązujące wójtów/burmistrzów/prezydentów do przyjęcia określonego sposobu realizacji zadań publicznych są kwestionowane jako stanowiące przekroczenie kompetencji rady wynikającej z w/w przepisów. Linia orzecznicza w tym zakresie jest spójna.

Sądy administracyjne są zgodne, że "stanowienia o kierunkach działania" wójta należy interpretować w ten sposób, iż uprawnia on radę gminy do ustalania wójtowi celów jego działania pozostających w zakresie właściwości działania gminy i obu organów. Nie może on zaś być podstawą do nakładania na wójta obowiązku realizacji oznaczonego zadania rozumianego jako obowiązek wykonania jednostkowego, skonkretyzowanego, szczegółowego działania, połączonego np. ze sposobem czy terminem jego realizacji. Wójt nie jest bowiem organem wykonawczym rady gminy i nie jest obowiązany do wykonywania jej poleceń służbowych, czy dyrektyw odnoszących się do konkretnej sprawy. Rada nie może nakładać na wójta obowiązku wykonania zindywidualizowanego zadania publicznego i określać sposobu, formy jego wykonania. Przepis posługuje się pojęciem stanowienia o kierunkach działania, co należy odczytywać jako określanie przez radę ogólnych, generalnych i strategicznych w danym okresie celów (a nie zadań) działania wójta, które pozostają w zakresie właściwości gminy, znajdują aktualnie lub mogą w przyszłości znaleźć źródła finansowania w budżecie gminy. Przedmiotowe cele rozumie się jako pewien postulowany stan rzeczy, pewne wyobrażenie kształtu przyszłości pozostające w zakresie właściwości organu. Z kolei zadanie to postępowanie zmierzające do realizacji określonego jednostkowego obowiązku (celu).

Nie znalazłam obowiązującej uchwały o „kierunkach działania „ która nie była kwestionowana przez nadzór prawny i trudno mi przewidzieć jakie brzmienie uznane byłoby za akceptowalne. Może ogólna formuła „Zobowiązać Burmistrza Miasta Cieszyna do uwzględnienia w kierunkach działania w zakresie ochrony zdrowia poszerzenia dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej dla seniorów w

zakresie zidentyfikowanych problemów zdrowotnych” byłaby odpowiednia o ile zostałaaby uznana za wystarczająco odzwierciedlającą intencję wnioskodawców.

Wójt jest organem, który wykonuje zadania gminy określone przepisami prawa i w sferze zadań wynikających z przepisów prawa jest organem samodzielnym i niezależnym od rady (por. wyrok NSA z dnia 2 września 2022 w sprawie III OSK 2900/21). W konsekwencji zobowiązanie burmistrza do opracowania programu polityki zdrowotnej we wskazanym w projekcie zakresie jako stanowiące ingerencję w ustawowe kompetencje burmistrza w zakresie wykonywania zadań gminy należy uznać za pozbawione podstaw prawnych. Jedyne, w mojej ocenie, możliwe rozwiązanie, które mogłoby odpowiadać intencji wnioskodawców to podjęcie uchwały o kierunkach działania Burmistrza na przykład we wskazanym wyżej brzmieniu.

Wobec powyższego istnieje duże prawdopodobieństwo stwierdzenia nieważności uchwały w zaproponowanym kształcie jako przyjętej z rażącym naruszeniem prawa.

Cieszyn, dnia 15 lutego 2023 r.

Kinga Osak

radca prawny